

TieVie – Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön koulutus

Yliopistojen välinen virtuaaliyliopistohanke-esitys vuosille 2004 - 2006
5.12.2002

1 Tavoite ja hankkeen kuvaus

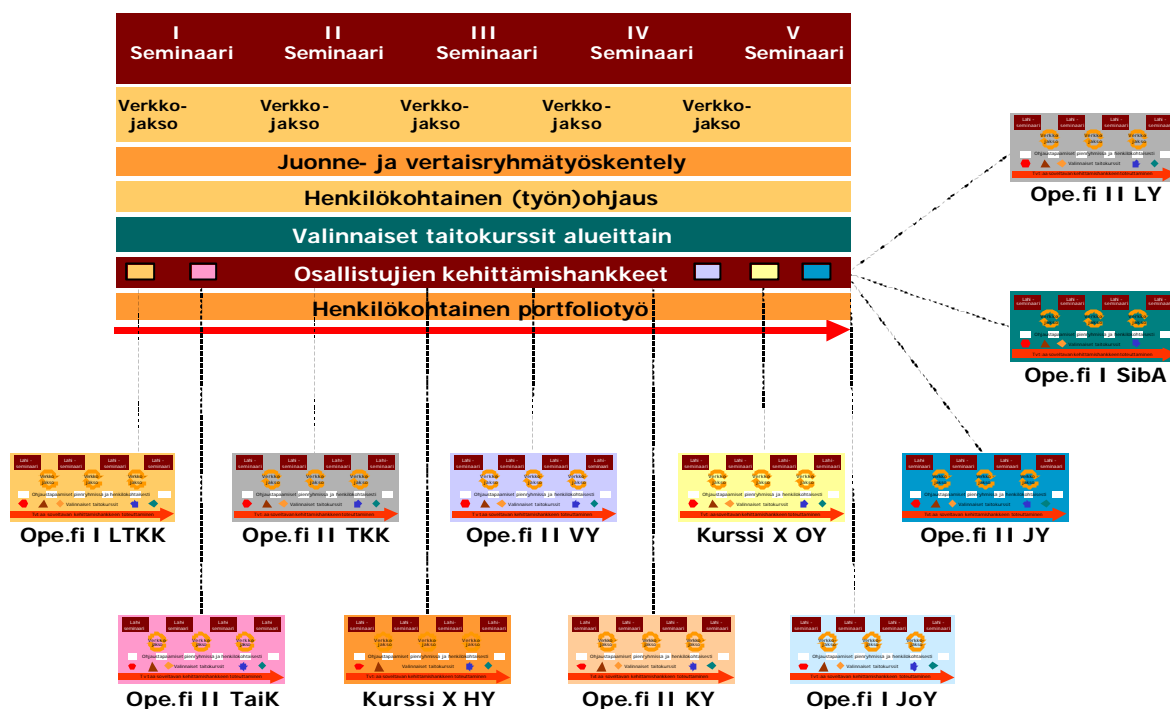
Oulun, Helsingin, Jyväskylän ja Turun yliopistot sekä Teknillinen korkeakoulu hakevat määrärahaa "TieVie - Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön koulutus" -hankkeen jatkamiseen vuosina 2004 - 2006. Kaikki mukana olevat yliopistot vastaavat yhdessä hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta. Oulun yliopistolla on tämän lisäksi hankkeen koordinointi vastuullaan.

1.1 TieVie-kouluttajakoulutuksen (10 ov) toteuttaminen

TieVie-verkosto suuntaa strategiakaudella 2004 – 2006 toimintaansa ennen kaikkea ope.fi III -tason koulutuksen (TieVie-kouluttajakoulutus, 10 ov) toteuttamiseen ja sen toimintarakenteen ja sisällön kehittämiseen. TieVie-kouluttajakoulutuksen tavoitteena on kouluttaa yliopistoihin henkilöstökouluttajia, jotka kykenevät toteuttamaan mm. ope.fi II -tasoista koulutusta paikallisesti omissa yliopistoissaan. Monissa yliopistoissamme ei ole perinteitä eikä osaamista pitkäkestoisen henkilöstökoulutuksen toteuttamiseen, etenkin sellaisen koulutuksen, jonka sisältönä on tieto- ja viestintätekniiikan soveltaminen opetuksessa. Tämän vuoksi TieVie-kouluttajakoulutus rakennetaan tukemaan kouluttajien suunnittelutyötä ja antamaan valmiuksia kouluttajana toimimiseen.

Pystyäkseen suunnittelemaan ja toteuttamaan laadukasta henkilöstökoulutusta, kouluttajalla on oltava paitsi teknistä, pedagogista ja koulutussisältöihin liittyvää osaamista, myös kykyä pedagogiseen innovointiin ja verkostoyhteistyön organisointiin. Lisäksi yliopistolaitoksen ja sen julkisten ja julkilausumattomien toimintaperiaatteiden ymmärtäminen on välttämätöntä. Tällaiset taidot ovat tyypillisesti ns. hiljaista tietoa, joiden välittäminen ei onnistu massajakeluna. Autenttisten koulutushankkeiden tukeminen vaatii runsaasti henkilökohtaista tukea ja ohjausta ja edellyttää tiivistä, pitkäkestoista ohjaussuhdetta osallistujan ja ohjaajien/kouluttajien välillä.

Koulutuksen kuluessa osallistajat toteuttavat oman henkilöstökoulutuskokonaisuuden yksin tai yhdessä pienen tiimin kanssa. Osallistujien tuottamat koulutukset eivät ole sisällöltään ja toimintarakenteeltaan identtisiä, vaan jokainen osallistuja voi toteuttaa koulutusta omista lähtökohdistaan ja oman yliopistonsa tarpeista käsin. Osallistajat kuitenkin hyötyvät koulutusyhteisön tuesta ja saavat suunnittelutyöhönsä apua, ideoita ja uusia näkökulmia kouluttajilta, ohjaajilta ja muilta osallistujilta. He voivat myös hyödyntää TieVie-verkoston tuottamaa valmista koulutusmateriaalia omissa paikallistason koulutuksissaan. Koska koulutusten suunnittelutyö tapahtuu kaikilla yhden yhteisen koulutuskonseptin sisällä, muodostuu osallistujille väistämättä jaettavaa ymmärrystä henkilöstökoulutuksen pedagogisista periaatteista ja onnistumisen edellytyksistä. Tämä taas edesauttaa uusien yhteistyöverkostojen syntymistä suomalaisen henkilöstökoulutuskenttään.

Kuvio 1. TieVie-kouluttajakoulutuksen rakenne ja yhteys paikallistason koulutuksiin.

Etusijalla koulutukseen valittaessa ovat yliopistojen suunnittelijat/kouluttajat, jotka toimivat tai tulevat toimimaan tv:t:n opetus- ja käytön kouluttajina ope.fi I ja II-tasolla. Koulutukseen voidaan ottaa myös kouluttajia, joiden tavoitteena on edistää tieto- ja viestintäteknikan käyttöä muussa henkilöstökoulutuksessa, esimerkiksi yliopistopedagogiikan peruskursseilla tai esimies- ja johtajakoulutuksissa.

1.2 TieVie-koulutuksen (5 ov) toteuttaminen ja/tai valtakunnallinen tuki paikalliselle toteutukselle

Vuoden 2003 aikana TieVie-verkosto kartoittaa yliopistojen tarvetta ope.fi II -tasoiseen valtakunnalliseen koulutukseen (TieVie-koulutus, 5 ov) ja niiden edellytyksiä ko. koulutusten toteuttamiseen paikallisesti. Mikäli yliopistojen resurssit eivät riitä tämän tason koulutuksen hoitamiseen paikallisesti, niin TieVie-verkosto tarjoaa valtakunnallista koulutusta vielä vuonna 2004. Tavoitteena on kuitenkin asteittain luopua ope.fi II -tasaisen koulutuksen toteuttamisesta valtakunnallisena massakoulutuksena.

Mikäli valtakunnallisen koulutuksen toteuttamisesta luovutaan vuonna 2004, niin TieVie-verkosto suuntaa tähän koulutukseen varatut resurssit paikallistason koulutusten toteuttamisen tukemiseen mm. seuraavilla tavoilla:

- Paikallisten kouluttajien kouluttaminen ja suunnittelutuen antaminen TieVie-kouluttajakoulutuksen kautta (ks. kohta 1.1). Koulutuksessa mukana olevia osallistujia kannustetaan järjestämään ope.fi II -tasoinen koulutus pieninä parin kolmen yliopiston yhteistyökoulutuksina, jolloin esim. tietoverkkosovellusten käyttäminen osana koulutusten toimintarakennetta on luontevaa.
- Vuoden 2004 aikana järjestetään 1 - 2 valtakunnallista seminaaria, jotka sisällöltään ja toimintarakenteeltaan rakennetaan sellaisiksi, että ne toimivat esimerkiksi paikallisten koulutusten aloitus- ja päätöseminaareina. "Aloitusseminaarissa" keskeisinä teemoina ovat osallistujien verkostoituminen ja sen tukeminen (partnerin haku) sekä aikaisempina vuosina toteutettujen kehittämishankkeiden esittely. "Päätöseminaarissa" keskeisessä roolissa ovat osallistujien omat koulutuksen aikana toteutetut hank-

keet ja niistä saatujen kokemusten jakaminen valtakunnallisesti. Näin paikallistason koulutusten osallistujat pääsevät solmimaan valtakunnallisia kontakteja ja näkevät tv:n opetuskäytön kentän valtakunnallisesti.

c) TieVie-verkosto tuottaa ja toteuttaa vuosittain 2 - 3 toiminnallista tv:n opetuskäytön sisältömoduulia, joita paikallistason toimijat voivat halutessaan joustavasti integroida osaksi paikallisia koulutuskonseptejään. Toteutuksessa hyödynnetään esim. tietoverkkoa, megakonferenssia ja Netmeetingiä.

d) Vuosien 2001 – 2003 aikana TieVie-hankkeessa tuotettua koulutusmateriaalia kehitetään edelleen ja paikallisia kouluttajia opastetaan ja kannustetaan materiaalin käyttämiseen ja sen edelleen kehittämiseen omiin koulutuksiinsa soveltuviksi.

1.3 Valtakunnallisen kouluttajaverkoston rakentaminen ja ylläpito

TieVie-hankkeen tavoitteena on myös valtakunnallisen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöön pehentyneen kouluttajaverkoston synnyttäminen ja yhteisön ylläpito. Mukaan toimintaan rekrytoidaan paitsi TieVie-kouluttajakoulutuksen suorittaneita osallistujia myös muita yliopistoissamme kouluttajina toimivia henkilöitä. Kouluttajaverkostolle järjestetään vuosittain mm. alumni-tapaamisia.

1.4 Koulutusmateriaalin ja osaamisen dokumentointi

TieVie-kouluttajakoulutuksen aikana toteutetut koulutushankkeet dokumentoidaan yksityiskohtaisesti TieVie-portaaliin (<http://www.tievie.fi>). Hankekuvausten yhteyteen liitetään metatietoa, joka helpottaa hankkeiden luokittelua, etsimistä ja hyödyntämistä. Koulutushankepankin kehittämisessä tehdään yhteistyötä mm. IT-Pedan ja Peda-Forumien Pedagoginen muisti –hankkeen kanssa. TieVie-hanke on lisäksi yhtenä keskeisenä toimijana tuottamassa Ope.fi I ja II -tason koulutuksiin valtakunnallista materiaalia, jota yliopistot voivat hyödyntää toteuttaessaan omia koulutuksiaan.

2 Yhteistyökumppanit

TieVie-kouluttajakoulutuksen rakenteen ja sisällön suunnittelussa tehdään yhteistyötä mm. muiden virtuaaliyliopiston palveluhankkeiden sekä yliopistopedagogiikan 35 ov:n suunnittelijoiden kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat luonnollisesti myös Suomen virtuaaliyliopiston kehittämisyksikkö sekä Opetusministeriö, joiden toiveet ja tarpeet otetaan suunnittelussa huomioon. TieVie-kouluttajakoulutuksen toteuttajaverkosta pyritään laajentamaan ottamalla TieVie-suunnitteluryhmään mukaan uusia toimijoita. Verkostoyhteistyöhön yritetään saada osaamista esimerkiksi Itä-Suomen virtuaaliyliopiston ja Vaasan Oppimiskeskuksen tapaisista verkostohankkeista, jotka ovat kouluttaneet henkilöstöä omissa hankkeissaan.

3 Hankkeen arviointi, tutkimus ja benchmarking-yhteistyö

TieVie-kouluttajakoulutusten aikana kerätään jatkuvasti palautetta eri toimijoilta (osallistujat, kouluttajat, TieVie-yhteyshenkilöt, SVY:n kehittämisyksikkö, OPM), jota käytetään hyväksi koulutusten kehittämisessä. Tutkimusyhteistyötä tehdään erityisesti kasvatustieteiden tiedekuntien virtuaaliyliopistohankkeen (KasVi) sekä koulutusteknologiaa tutkivien yksiköiden kanssa. Lisäksi TieVie-verkosto hankkii kansainvälisen benchmarking-yhteistyökumppanin, jonka kanssa aloitetaan molemminpuolinen vertaava arviointi, toiminnan kehittäminen ja konkreettinen koulutusyhteistyö.

4 Rahoitussuunnitelma vuosille 2004 - 2006

	2004	2005	2006
TieVie-kouluttajakoulutus (10 ov) 120 osallistujaa			
Valtakunnalliset lähiseminaarit 5 x 2 pv	75 000 €	75 000 €	75 000 €
Verkkojaksot 5 x 1 kk	75 000 €	75 000 €	75 000 €
Juonneryhmien vetäjien palkkiot	10 000 €	10 000 €	10 000 €
Osallistujien paikallinen työnohjaus	30 000 €	30 000 €	30 000 €
Alueellisten taitokurssien järjestäminen	40 000 €	40 000 €	40 000 €
Ope.fi II -tason paikallisten koulutusten tukeminen / TieVie-koulutus (5 ov)			
Valtakunnallisten seminaarien järjestäminen sekä toiminnallisten sisältömodulien ja koulutusmateriaalin tuottaminen paikallistason koulutusten tueksi	120 000 €	120 000 €	120 000 €
Verkoston koordinaatio			
Koordinaattori 12 kk	60 000 €	60 000 €	60 000 €
Koulutusassistentti 6 kk	20 000 €	20 000 €	20 000 €
TieVie-portaalin kehittäminen	10 000 €		
TieVie-suunnitteluryhmän kokous- ja matkakustannukset (kokouksiin ja lähiseminaareihin)	20 000 €	20 000 €	20 000 €
Tutkimus, arviointi ja benchmarking-yhteistyö	30 000 €	50 000 €	50 000 €
Yhteensä	490 000 €	500 000 €	500 000 €

Yliopistojen omarahoitusosuutta on tämäntyyppisessä koulutushankkeessa vaikea tarkasti määrittää.

Laskennallinen omarahoitusosuus TieVie-hankkeen osalta koostuu mm. seuraavista kustannuksista:

- osallistujien matka- ja majoituskustannukset sekä päivärahat koulutusten ajalta 200 000 €
- osallistujien palkkakustannukset koulutusten ajalta 300 000 €
- paikkakunta-kohtaisten ohjaajien palkkiot, tekninen tuki ja koulutustilat 60 000 €
- hallinnon yleiskustannukset (5 %) 24 500 €
- Yhteensä 584 500 €

5 Lisätietoja

Tytti Tenhula, projektipäällikkö

Oulun yliopisto, opetuksen kehittämissyksikkö

email: tytti.tenhula@oulu.fi, puh. 08 - 553 4021, 040 - 588 2327

Oulussa 5.12.2002

Tytti Tenhula

TieVie-suunnitteluryhmä

Helsingin yliopisto

Sari Koski-Kotiranta
 Opetusteknologiakeskus
 PL 10, Snellmaninkatu 14 B
 00014 Helsingin yliopisto
 p. 09 - 191 24391
 sari.koski-kotiranta@helsinki.fi

Jyväskylän yliopisto

Markku Närhi
 Virtuaaliyliopistohanke
 Agora, PL 35
 40351 Jyväskylä
 p. 014 - 260 4127, 040-5877361
 mtnarhi@cc.jyu.fi

Antti Auer
 Virtuaaliyliopistohanke
 Agora, PL 35
 40351 Jyväskylä
 p. 014 - 260 4319, 050 - 376 1200
 auer@jyu.fi

Hanna Seuranen
 Virtuaaliyliopistohanke
 PL 35
 40351 Jyväskylä
 p. 014 - 260 4146
 hmseuran@cc.jyu.fi

Oulun yliopisto

Tytti Tenhula
 Opetuksen kehittämissyksikkö
 PL 8000, Pentti Kaiteran katu 1
 90014 Oulun yliopisto
 p. 08 - 553 4021, 040 - 588 2327
 tytti.tenhula@oulu.fi

Soile Jokinen
 Opetuksen kehittämissyksikkö
 PL 8000, Pentti Kaiteran katu 1
 90014 Oulun yliopisto
 p. 08 - 553 4039
 soile.jokinen@oulu.fi

Teknillinen korkeakoulu

Anna-Kaarina Kairamo
 Opetuksen ja opiskelun tuki
 PL 8000, 02015 TTK
 p. 09 - 451 4015
 anna-kaarina.kairamo@hut.fi

Riikka Lauhia
 Opetuksen ja opiskelun tuki
 PL 8000, 02015 TTK
 p. 09 - 451 4486
 riikka.lauhia@hut.fi

Turun yliopisto

Matti Lappalainen
 Opetuksen tuki -projekti
 Assistentinkatu 1
 20014 Turun yliopisto
 p. 02 - 333 6608
 matti.lappalainen@utu.fi

Sari Koski
 Täydennyskoulutuskeskus
 Lemminkäisenkatu 14 - 18 B
 20520 Turku
 p. 02 - 333 6484
 sari.koski@utu.fi